

KA2- Distance learning for vulnerable adults

1. Splošno – učenje na daljavo za priseljence

Od začetka pandemije v marcu 2020, smo se zavezali k neposrednemu učenju na daljavo, kar je bilo še posebej zahtevno za ciljno skupino ranljivih odraslih. Izobraževalci odraslih so začeli uporabljati metode učenja na daljavo s priseljenci, saj so slednji potrebovali podporo in motivacijo za krepitev sporazumevanja v slovenščini ter za krepitev zaupanja vase in za širitev svoje socialne mreže. Zaradi jezikovne ovire težje sledijo navodilom in se aktivno vključujejo v pouk na daljavo. Na mestu je tudi vprašanje poznavanja informacijsko-komunikacijske tehnologije in možnosti njene uporabe.

2. Značilnosti in omejitve ciljne skupine

Za ciljno skupino priseljencev je značilno, da čutijo strah pred vključitvijo in nesprejemanjem, pogosto pa imajo tudi nizko samopodobo. Za to ciljno skupino je značilno tudi zadrževanje le v ožjem družinskem krogu. Večinoma imajo nezadostno znanje slovenskega jezika in nižjo funkcionalno pismenostjo. Tudi zato se pogosto soočajo s pomanjkanjem ter nerazumevanjem informacij, znanj ter veščin- torej kompetenc za učinkovito vključevanje v družbo, kar posledično vodi do socialne izključenosti.

Ovire: udeleženci so premalo vešči v uporabi digitalnih orodij, nekateri ne dostopajo do IKT orodij, govorijo in razumejejo le svoj jezik in živijo v majhnih prostorih v večlanskih družinah. Poembno oviro lahko predstavlja tudi njihovo kulturno ozadje- vključevanje v aktivnosti ni pričakovano ali zaželeno ter šibka socialna, ki bi nudila podpora za vključitev.

3. Motiviranje ciljne skupine, da pristopi k dejavnostim učenja na daljavo

Ciljna skupina udeležencev v dejavnostih učenja na daljavo mora čutiti motivacijo za učenje, zato je zelo pomembno, da ustvarimo okolje, v katerem se ti udeleženci počutijo varne in sprejete.

Uporabimo lahko naslednje pristope:

- Udeležba v aktivnostih, kjer se udeleženci delno med seboj poznajo (soudeležba s prijatelji/znanci) – delitev izkušenj od začetka epidemije.
- Kontakti s širšo mrežo ljudi (pomoč družinskih članov)
- Uporaba njim poznanih digitalnih platform in orodij (Viber, Facebook Messenger)
- Učenje oz. pomoč pri uporabi novih digitalnih orodij in platform (npr. Zoom konferenca)
- Delo v skupinah: različno napredovanje udeležencev
- Aktivnosti omogočajo pomoč soodeležencev: tisti, ki napredujejo hitreje pomagajo tistim, ki napredujejo počasneje (na ta način se lahko širi tudi socialna mreža posameznika)
- Mediator (če je na voljo) pomaga tistim, ki imajo težave z razumevanjem
- Udeleženci sodelujejo pri oblikovanju učne vsebine- potrebe zaradi dela, urejanja dokumentov, zdravnika...
- Seznanjanje s kulturo večinskega naroda in predstavitev kulture priseljencev (prazniki, tradicionalne jedi..)

KA2- Distance learning for vulnerable adults

Uporaba vseh teh pristopov udeležencem sporoča, da učenje na daljavo ni nemogoča naloga, kar jih dodatno motivira, da v učenju vztrajajo.

Metode učenja na daljavo za priseljence

Ime delavnice	Virtualni kviz
Metoda	Preveri kaj znam
Namen/cilji	Udeleženci ob pomoči medkulturnega mediatorja spoznavajo slovenski jezik, se učijo novih besed ter seznanjajo z informacijami o možnostih, ki jih ponuja lokalno okolje, kar pripomore k njihovi lažji socialni vključenosti.
Kratek opis	Metoda omogoča učenje slovenskega jezika na praktičen način. Posebna pozornost je usmerjena v potrebe udeležencev- na ta način se izbirajo tudi teme delavnic. Na ta način motiviramo udeležence, da si bolje zapomnijo slovenski jezik, saj je poudarek na besednem zakladu, ki ga potrebujejo za urejanje različnih stvari. Za boljšo zapolnitev je uporabljen tudi slikovni in video material. S to metodo udeleženci dobijo tudi podporo za prve korake pri spoznavanju lokalnega okolja.
Orodje	Video konferenca (npr. Zoom, MS Teams ...), Kahoot aplikacija
Pripomočki	PPT prezentacija- fotografije, video posnetki
Priporočeno število udeležencev	6
Trajanje	4 delavnice po 40 minut
Potek delavnice (po korakih)	1. Mentor s pomočjo fotografije- delitve zaslona, napove temo delavnice (npr. šola) 2. V slovenskem jeziku začne z opisom šole, ljudmi in dogodki ter aktivnostmi, ki so povezani z njo- npr. prostori, govorilne ure, roditeljski sestanek, učitelj. Kulturni mediator povpraša udeležence ali so razumeli o čem govori mentor, ter nudi podporo pri sporazumevanju ter jih spodbuja pri ponavljanju/izgovorjavi ključnih besed. 3. Na koncu posameznega srečanja mentor pripravi kviz, ki ga udeleženci rešujejo brez pomoči kulturnega mediatorja. Vprašanja naj bodo preprosta in odgovori različni, ne podobni (razrednik- učitelj) npr: Kaj oziroma kdo je na sliki? a. zobozdravnika b. učitelja

KA2- Distance learning for vulnerable adults

	c. kuharico Paziti moramo, da tudi v odgovore vključimo besede (v našem primeru osebe), ki smo jih na delavnici obravnavali, saj s tem krepimo usvajanje novih besed. 4. Srečanja se zaključijo tako, da mentor skupaj s kulturnim mediatorjem spodbuja udeležence, da povedo katero besedo so si najbolj zapomnili (v kolikor zmorejo lahko tudi napišejo v chat), in jo poiskujejo povezati z drugo besedo, ki gre v njen kontekst. 5. Vsaka naslednja delavnica se začne s kratko ponovitvijo prejšnje teme in mini kvizom.
Prilagoditve na učenje na daljavo; na kaj moramo biti pozorni, možni izzivi	1. V kolikor lahko izberimo čim bolj zabavne fotografije za lažje razumevanje saj bo to pomagalo sprostiti vzdušje v skupini, mogoče celo lažjo zapomnitev. 2. Mentor naj večkrat preveri ali ga vsi jasno slišijo. Za dvig koncentracije si lahko pomaga tudi s kakšnim zabavnim videom, ki se navezuje na obravnavano temo.

Ime delavnice	Vsakdanje situacije
Metoda	Igra vlog
Namen/cilji	Namen igre vlog je v skupini preveriti raven znanja slovenskega jezika ter kako se udeleženci znajdejo v različnih situacijah v zasebnem in javnem življenju. Udeleženci skozi osebno izkušnjo (vživljanje v različne vloge) pridobivajo veščine za komunikacijo v različnih vsakdanjih situacijah. Ta metoda omogoča premagovanje strahu pred nastopom v tujem jeziku, hkrati pa udeleženci vadijo javno nastopanje in krepijo komunikacijo v slovenskem jeziku. Način in oblike dela morajo biti prilagojeni starosti in interesom udeležencev.
Kratek opis	Udeleženci v parih vadijo, kako se v dialogu znajdejo v različnih situacijah iz vsakdanjega življenja (kupec – prodajalec, pacient – bolnik, starš – učitelj, bralec – knjižničar, najemnik - najemodajalec ipd).
Orodje	videokonferenca (npr. Zoom, MS Teams ...)
Pripomočki	seznam/slike možnih situacij
Priporočeno število udeležencev	6–12
Trajanje	60-90 minut

KA2- Distance learning for vulnerable adults

Potek delavnice (po korakih)	1. Mentor predstavi navodila za igro vlog. Skupaj pregledajo možne vsakdanje situacije in besedne zveze v slovenščini, ki sodijo k posameznim situacijam. 2. Preveri razumevanje opisanih situacij in razdeli udeležence v sobe po dva skupaj. Mentor za vsako sobo vnaprej določi, katero situacijo/dialog bodo odigrali. Udeležencem da nekaj minut za individualno pripravo. 3. Udeleženca v sobi se sama dogovorita o razdelitvi vlog. Zaigrata situacijo, ki jo je določil mentor (10 minut). Če jima ostane čas, lahko obrneta vlogi in situacijo zaigrata še enkrat. 4. Evalvacija v ločenih sobah: vsak udeleženec pove svojo izkušnjo z vlogo, ki jo je imel. 5. Skupna evalvacija: udeleženci zapustijo ločene sobe in se vrnejo v skupni sestanek. Vsak par poroča, kako so se znašli v igri vlog, kje so bile morebitne težave, kako je potekala komunikacija v slovenščini ... Mentor s podvprašanji spodbuja predstavitve in odzive preostalih udeležencev. 6. Mentor skupaj z udeleženci povzame odzive udeležencev in jih opozori na najpogostejše napake. 7. Evalvacijo zaključijo z razmišljanjem, kako bi lahko v prihodnosti izboljšali komunikacijo v podobnih situacijah.
Prilagoditve na učenje na daljavo; na kaj moramo biti pozorni, možni izzivi	1. Mentor mora imeti znanje za naprednejšo uporabo orodij (razdelitev po sobah). Preveriti mora, ali so udeleženci ustrezno razdeljeni. 2. Če ni možnosti za razdelitev udeležencev v sobe, igre vlog potekajo pred celo skupino. Mentor lahko določi pare z aplikacijo Wheel of Names. 3. Mentor vnaprej določi bolj poznane situacije za igro vlog. 4. Če se udeleženci sami ne morejo dogovoriti o razdelitvi vlog, jih določi mentor. 5. Mentor se med izvajanjem igre vlog sprehaja med sobami, spremlja udeležence, jih usmerja in nudi podporo. 6. Če znanje in tehnične možnosti dopuščajo, lahko mentor ali udeleženci igro vlog snemajo. Posnetke nato skupina pogleda ob evalvacijah. 7. Če mentor oceni, da je način izvedbe prezahteven za udeležence, lahko vnaprej določi scenarije za posamezne sobe, ki jih potem udeleženci preigravajo.

KA2- Distance learning for vulnerable adults

	8. V kolikor je način premalo zahteven, mentor lahko udeležencem dodeli vloge in situacije, ki so manj uporabljene v vsakdanjih situacijah oz. ki zahtevajo težje besedne zveze. 9. Če je dovolj časa, lahko udeleženci v sobi zaigrajo tudi druge vloge oz. situacije.
--	---

Ime delavnice	Jezikovna delavnica: Petica – pesem v petih verzih
Metoda	Verbalno-tekstualna metoda (ustna razlaga, pogovor, delo s tekstom)
Namen/cilji	Cilji na osebni ravni: - Vzpostavljane sproščenega vzdušja - Spodbujanje domišljije - Spodbujanje kreativnosti - Razvijanje odnosa do umetnosti Cilji na vsebinski ravni: - Bogatenje besednega zaklada - Spoznavanje sestave povedi in osnovnih treh besednih vrst
Kratek opis	Udeleženci delavnice sestavljajo pesem na določeno tematiko, tako da z uporabo domišljije dopolnjujejo vnaprej sestavljeno zasnovo pesmi. Pesem (besedilo) na koncu predstavijo ostalim, komentirajo in izpišejo neznane besede. Le tem nato iščejo sopomenke in protipomenke. Za povečanje sproščenega vzdušja na instrumentalno glasbeno podlago svoje pesmi tudi zapojejo.
Orodje	videokonferenca (npr. Zoom, MS Teams ...)
Pripomočki	• Dokument (.docx) z zasnovo pesmi/besedila, kamor vstavljajo podatke • Glasba
Priporočeno število udeležencev	3 do 8
Trajanje	45–60 minut
Potek delavnice (po korakih)	1. Mentor udeležencem predstavi tematiko delavnice (tematiko se izbere glede na aktualnost, zanimanja ciljne skupine (v kolikor je vnaprej znana) in na predznanje udeležencev. 2. Mentor predstavi navodila za sestavljanje pesmi in zasnovo. 3. Mentor udeležencem predstavi, kaj so samostalniki in jih spodbudi k uporabi enega v prvem verzu pesmi.

KA2- Distance learning for vulnerable adults

	4. Mentor udeležencem predstavi, kaj so pridevniki in jih spodbudi k uporabi dveh v drugem verzu pesmi. 5. Mentor udeležencem predstavi, kaj so glagoli in jih spodbudi k uporabi treh v tretjem verzu pesmi. 6. Udeleženci vsak posebej predstavijo svojo pesem. 7. Sledi komentar in izpis novih besed, katerim iščejo sopomenke in protipomenke 8. Branje oz. petje pesmi ob glasbi. 9. Delavnica se zaključi z diskusijo – evalvacijo: mentor pa povzame namen delavnice, udeleženci pa povedo, kaj so novega spoznali in kako so se počutili.
Prilagoditve na učenje na daljavo; na kaj moramo biti pozorni, možni izzivi	1. Pomembno je, da delo poteka v sproščenem vzdušju, da je skupina povezana. 2. Brez osebnega stika težje spodbudimo domišljijo. 3. Odsotnost gibanja. 4. Metoda ni primerna za začetnike na področju znanja slovenščine.

Ime delavnice	Zapojmo skupaj
Metoda	Avdio-vizualna metoda »Zapojmo skupaj«
Namen/cilji	Osnovni namen delavnice je krepitev znanja tujega jezika. Poleg tega s to metodo udeležencem omogočimo, da spoznavajo kulturo večinskega naroda. Posredno dosežemo tudi večjo povezanost udeležencev.
Kratek opis	Metoda omogoča učenje tujega jezika v sproščenem okolju in na bolj dinamičen način. S to metodo nagovarjamo različne zaznavne kanale. Prav tako s to metodo zagotavljamo lažje pomnjenje. Metoda krepi tudi pozitivne občutke pri udeležencih in učenje, ki večji del poteka na nezavednem nivoju.
Orodje	Videokonferenca (npr. Zoom, MS Teams ...)
Pripomočki	• Pesem – video/avdio in podnapisi (ločene besedilo pesmi) • Papir/zvezek za vodenje slovarja neznanih besed
Priporočeno število udeležencev	1 do 6
Trajanje	45–60 minut

KA2- Distance learning for vulnerable adults

Potek delavnice (po korakih)	1. Mentor poišče pesem s katero želi predstaviti določeno temo. Lahko je to tudi pesem, ki odraža kulturo večinskega naroda. 2. Udeleženci najprej pesem le poslušajo. Glede na to, da se udeleženci učijo jezika verjetno pesmi ne bodo v popolnosti razumeli. 3. Udeležencem mentor da možnost, da ugibajo temo pesmi. Mentor v razpravo o temi pesmi, vključi vse udeležence. 4. Udeleženci nato ponovno poslušajo pesem, tokrat s podnapisi. V kolikor posnetek te možnosti ne ponuja, mentor deli zaslon z besedilom pesmi. 5. Mentor vodi udeležence v globlje teme oziroma bolj poglobljeno raziskovanje pesmi. Najprej se mentor prepriča, da udeleženci razumejo vsak verz pesmi. Udeleženci si v zvezke izpisujejo neznane besede in jih prevedejo. Nato se lotijo poglobljene raziskave v smislu raziskovanja ozadja pesmi npr. vpraša kakšen je pomen pesmi, kakšni občutki udeležence preplavijo ob poslušanju pesmi, ali imajo v njihovi državi podobno pesem ipd. 6. Mentor udeležence spodbudi k petju. To naredi tako, da na zaslonu deli besedilo pesmi in omogoči udeležencem, da sočasno s predvajanjem pesmi, pojejo. Pesem lahko pojejo tudi v obliki karaok (v kolikor obstaja takšen posnetek). Bolj sramežljivi udeleženci lahko mikrofone ugasnejo. 7. Mentor počasi zaključuje srečanje tako, da povzame srečanje (katere nove besede so se udeleženci naučili, kaj je želel s to pesmijo na udeležence prenesti ipd.) 8. Srečanje se zaključi tako, da mentor udeležence spodbudi k uporabi vsaj treh novih besed, ki so jih spoznali. V času do naslednjega srečanja naj udeleženci novo spoznane besede uporabijo pri vsakdanjih opravilih. 9. Naslednje srečanje se prične s podajanjem povratne informacije o dani domači nalogi.
Prilagoditve na učenje na daljavo; na kaj moramo biti pozorni, možni izzivi	1. Pomembno je, da delo poteka v sproščenem vzdušju, da je skupina povezana, da se ne ocenjuje petje in da se udeleženci med seboj podpirajo in spodbujajo. 2. V primeru, da udeleženci delavnico spremljajo preko telefona je bolje, da se jim besedilo pesmi predhodno pošlje v tiskani obliki. 3. V primeru, da organiziramo le enkratno delavnico je potrebno zaključek delavnice prilagoditi. Mentor udeležencem ne da domače naloge, ampak jih spodbudi k temu, da že na tem srečanju nove besede uporabijo v stavkih.

KA2- Distance learning for vulnerable adults

Ime delavnice	Popolna slika
Metoda	Igrifikacija
Namen/cilji	Udeleženci se v sproščenem vzdušju in na bolj dinamičen način, skozi igro učijo novih besed in spoznavajo slovenski jezik. Na ta način se lahko učijo tudi zgodovine mesta, zapuščine.
Kratek opis	Udeleženci se s pomočjo igre naučijo določenih spretnosti, so zavzeti, aktivno povezani z vsebino in oblikujejo pozitiven odnos do učenja.
Orodje	videokonferenca (npr. Zoom, MS Teams ...), Miro board
Pripomočki	• list papirja • svinčniki, barvice, flumastri ...
Priporočeno število udeležencev	10
Trajanje	30 minut (odvisno od števila udeležencev)
Potek delavnice (po korakih)	1. Mentor predstavi navodila za igro. 2. Udeleženci se pripravijo za ugibanje besed. Besedo morajo ugotoviti preden jim zmanjka časa ali pa določijo število poskusov ugibanja. 3. Mentor zapisuje črke, ki so v besedi in zraven tudi črke, ki jih v besedi ni. Besede nato za boljše razumevanje uporabijo v stavkih. 4. Mentor povzame srečanje (katere nove besede so se udeleženci naučili, kaj je želel s to igro na udeležence prenesti ipd.) 5. Srečanje se zaključi tako, da mentor udeležence spodbudi k uporabi vsaj treh novih besed, ki so jih spoznali. V času do naslednjega srečanja naj udeleženci novo spoznane besede uporabijo pri vsakdanjih opravilih. 6. Naslednje srečanje se prične s podajanjem povratne informacije o dani domači nalogi.
Prilagoditve na učenje na daljavo; na kaj moramo biti pozorni, možni izzivi	1. Pomembno je, da delo poteka v sproščenem vzdušju, da je skupina povezana, da se ne ocenjuje kako dobro kdo zna že govoriti in da udeleženci sprejmejo drug drugega takšne, kot so. 2. Mentor mora biti pozoren na to, da v igri sodelujejo vsi prisotni. 3. V nadaljevanju bi se lahko udeleženci skušali postaviti v vlogo mentorja in si zamisliti besedo. Namesto ene besede lahko poskusijo uganiti besedno zvezo.

KA2- Distance learning for vulnerable adults

Ime delavnice	Poglobljeno učenje in spoznavanje sebe
Metoda	Pisanje »dvojnega« dnevnika
Namen/cilji	Namen te metode je na individualnih srečanjih (svetovalnih oziroma podpornih) udeležence spodbujati k učenju slovenščine (jezika večinskega naroda) in zapisovanju občutkov in mnenj. S to metodo udeleženca (svetovanca) spodbujamo k analizi občutkov in mnenj, ki se razvijajo med samim srečanjem oziroma svetovanjem. Prav tako jih spodbudimo k poglobljanju vase in ozaveščanju ter izražanju občutkov in mnenj. Posreden namen delavnice je tudi v tem, da udeleženci, ki se učijo novega jezika (nivo njihovega predznanja je že na nivoju A2), krepijo kompetenco pisanja, bogatijo besedišče in spoznavajo ustrezne načine reagiranja v specifičnih življenjskih situacijah.
Kratek opis	Metoda predstavlja refleksijo pridobljenega znanja. Udeleženec v zadnjih minutah srečanja zapiše kaj se je naučil in kakšne občutke je ob tem doživljal, zapiše lahko tudi svoje mnenje ali dodatna razmišljanja. Zapis naredi po vnaprej pripravljenem predlogu npr. na levi strani lista zapiše refleksijo o tem kaj se je na tem srečanju naučil, na desni strani lista pa zapiše svoje mnenje, razmišljanje, občutke ipd.
Orodje	Videokonferenca (npr. Zoom, MS Teams ...)
Pripomočki	• Zvezek • PPT in gradivo • Primer zapisanega »dvojnega« dnevnika
Priporočeno število udeležencev	Individualno
Trajanje	120 minut
Potek delavnice (po korakih)	1. Mentor udeležencu (svetovancu) predstavi temo srečanja. Tema naj bo prilagojena potrebam udeleženca (npr. sporazumevanje pri zdravniku). Nato mentor udeležencu preda znanje s področja izbrane teme – besedišče, dialogi ipd. 2. Predstavi mu metodo pisanja dvojnega dnevnika (deli primer enega zapisa). Prosi ga naj na levo stran lista A4 zapiše kaj se je naučil (nove besede, nove stavke), na desno stran pa naj zapiše občutke in razmišljanja, ki jih je imel ob tem srečanju. Lahko zapiše npr. tudi občutke o tem kako se je počutil ko je šel prvič k zdravniku, zakaj ne hodi k zdravniku, kaj ga ovira pri sporazumevanju pri zdravniku ipd. 3. Po zapisu dnevnika mentor posebno pozornost nameni popravkom zapisanega, analizi zapisanega in podpri udeležencu za naslednje primere, ki jih bo imel v vsakdanjem življenju.

KA2- Distance learning for vulnerable adults

	- Na srečanju mentor razvije pozitivno klimo in zaupno okolje. - Mentor ob zaključku srečanja pri udeležencu spodbudi razmišljanje o tem kaj se ja na tem srečanju naučil.
Prilagoditve na učenje na daljavo; na kaj moramo biti pozorni, možni izzivi	- Srečanje mora potekati v mirnem zaupnem okolju (brez motečih zunanjih dejavnikov). - Pozorni moramo biti tudi na to, da udeleženci (priseljenci) nimajo visoko razvite samozavesti in da se o občutkih težko pogovarjajo.